KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2021/1877

2021 m. spalio 22 d.

dėl programos „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programos įtraukties priemonių sistemos 2021–2027 m.

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 165 straipsnio 4 dalį ir 166 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/817, kuriuo nustatoma Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1288/2013 ([1]), ypač į jo 15 straipsnį,

atsižvelgdama į 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/888, kuriuo nustatoma Europos solidarumo korpuso programa ir panaikinami reglamentai (ES) 2018/1475 ir (ES) Nr. 375/2014 ([2]), ypač į jo 16 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) Europos Vadovų Taryba ne kartą pabrėžė, kad programą „Erasmus+“ reikia sustiprinti ir išplėsti. Be to, konsultuojantis dėl 2014–2020 m. programos „Erasmus+“, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1288/2013 ([3]), laikotarpio vidurio vertinimo ir dėl programos, kuri galėtų ją pakeisti ([4]), nustatyta, kad reikia išlaikyti programos „Erasmus+“ taikymo sritį, struktūrą ir įgyvendinimo mechanizmus. Tuo pačiu nustatyta, kad reikia patobulinti kai kuriuos aspektus, pavyzdžiui, programą „Erasmus+“ padaryti įtraukesnę, supaprastinti ją ir užtikrinti lengvesnį valdymą paramos gavėjams;

(2) tiek „Erasmus+“ reglamente, tiek Solidarumo korpuso reglamente numatyta, kad Komisija turėtų parengti mažiau galimybių turinčių asmenų ([5]) įtraukties priemonių sistemą. Atsižvelgiant į „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programų kai kurių tikslinių grupių (programoje „Erasmus+“ tai – mažiau galimybių turintys asmenys, Europos solidarumo korpuso programoje – mažiau galimybių turintys jaunuoliai) panašumą, bendras abiejų Programų įgyvendinimo struktūras ir panašią finansavimo tvarką, reikėtų nustatyti bendrą įtraukties priemonių sistemą;

(3) nustatant įtraukties priemonių sistemą reikėtų atsižvelgti į pasauliniams iššūkiams skirtų intervencinių priemonių sritis, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/947 ([6]) III priedo 4 punkte, ir į Europos Sąjungos darbo planą sporto srityje (2021–2024 m.). Kad įtrauktis taptų realybe, svarbų vaidmenį atlieka Programų dotacijas gaunančios organizacijos, visų pirma organizacinės plėtros srityje, įgydamos ir išsiugdydamos daugiau gebėjimų vykdyti įtraukties projektus ir tenkinti prieigos reikalavimus, propaguodamos įtrauktį visoje organizacijoje, taip pat informuodamos ir remdamos dalyvius prieš prasidedant projektui, jam vykstant ir pasibaigus;

([1]) OL L 189, 2021 5 28, p. 1. Toliau – „Erasmus+“ reglamentas.

([2]) OL L 202, 2021 6 8, p. 32. Toliau – Europos solidarumo korpuso reglamentas. Programa „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programa drauge bus vadinamos Programomis.

([3]) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1288/2013, kuriuo sukuriama Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir kuriuo panaikinami sprendimai Nr. 1719/2006/EB, Nr. 1720/2006/EB ir Nr. 1298/2008/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 50).

([4]) 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/817, kuriuo nustatoma Sąjungos švietimo bei mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1288/2013 (OL L 189, 2021 5 28, p. 1).

([5]) „Erasmus+“ reglamente mažiau galimybių turinčių asmenų sąvoka apibrėžiama 2 straipsnio 25 dalyje, o Europos solidarumo korpuso reglamente mažiau galimybių turinčių jaunuolių sąvoka apibrėžiama 2 straipsnio 4 dalyje, ir šios abi apibrėžtys yra labai panašios. Šiame sprendime jie bus vadinami mažiau galimybių turinčiais dalyviais.

([6]) 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 (OL L 209, 2021 6 14, p. 1).

(4) tam tikrais atvejais mažiau galimybių turintys asmenys yra menkiau linkę dalyvauti Programoje dėl finansinių priežasčių: dėl ekonominės padėties arba dėl to, kad dalyvavimo sąnaudos viršija jų galimybes – dažnai taip yra neįgaliųjų atveju. Tokiais atvejais tų asmenų dalyvavimui būtų galima sudaryti palankesnes sąlygas teikiant tikslinę finansinę paramą;

(5) nepakankamas informuotumas apie mažiau galimybių turintiems asmenims prieinamas specialias priemones gali nulemti mažesnį šių tikslinių grupių dalyvavimą. Reikia dėti daugiau pastangų, kad būtų didinamas informuotumas ir skleidžiama informacija bei žinios apie esamas galimybes ir prieigą prie jų;

(6) įtraukties ir įvairovės klausimus organizacijos raginamos spręsti atsižvelgdamos į savo ir savo bendruomenės poreikius. Darbuotojams, ypač sprendžiantiems įtraukties ir įvairovės klausimus ir savo organizacijose padedantiems mažiau galimybių turintiems dalyviams, gali būti naudinga bendradarbiauti su kolegomis iš kitų organizacijų, siekiant padėti mažiau galimybių turintiems asmenims. Siekiant padidinti jų pajėgumus šioje srityje, galima teikti įvairią paramą, pavyzdžiui, mokymo kursus, tarpusavio mokymosi patirtį ir darbo stebėjimo galimybes;

(7) tvirtas mažiau galimybių turinčių dalyvių rėmimo principas – svarbiausias veiksnys šalinant visapusiško jų dalyvavimo Programose kliūtis;

(8) įtrauktis ir įvairovė yra vieni iš kriterijų, pagal kuriuos atrenkamos paraiškos gauti finansavimą ir skiriama finansinė parama. Skiriant dotacijas pirmenybė gali būti teikiama kokybiškiems projektams, kuriuose atsižvelgiama į įtrauktį ir įvairovę ir kuriuose dalyvauja mažiau galimybių turintys dalyviai;

(9) ryšius su mažiau galimybių turinčiais asmenimis reikėtų užmegzti atsižvelgiant į jų asmenines aplinkybes, prisitaikant prie konkrečių jų informacijos ir prieigos poreikių. Svarbus sėkmingo informacijos teikimo nepakankamai atstovaujamoms grupėms veiksnys yra bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais, kurie dirba su šiomis tikslinėmis grupėmis ir vietos ir (arba) regionų lygmens naudotojų įsitraukimas;

(10) vykdant specialią stebėsenos veiklą ir naudojantis konkrečiais rodikliais turėtų būti gauta kokybinių ir kiekybinių duomenų, kad būtų galima vis labiau remti dar strategiškesnį ir tikslingesnį Programų biudžeto panaudojimą;

(11) įtraukties priemonės jau gali būti nustatytos nacionaliniu lygmeniu. Papildomumas ir sinergija su šios sistemos priemonėmis gali padėti daryti dar didesnį poveikį mažiau galimybių turinčių dalyvių įtraukimui ir jų rėmimui;

(12) šis sprendimas ir susiję įtraukties veiksmų planai turėtų būti grindžiami pagrindinėmis teisėmis ir principais, nustatytais Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ([7]). Taip pat turėtų būti užtikrintas visapusiškas teisės į nediskriminavimą laikymasis ir skatinamas Chartijos 21 straipsnio taikymas;

(13) veikėjai, dalyvaujantys „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programos įtraukumo ir įvairovės didinimo procese, yra labai įvairūs; jie prisideda prie idėjų ir naujų ar patobulintų mechanizmų plėtotės ir yra svarbūs įtraukties ir įvairovės puoselėjimo pastangų skatintojai ir skleidėjai,

([7]) Toliau – Chartija.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo sprendimu nustatoma 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio programos „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programos įtraukties priemonių sistema.

2. Juo nustatomi sistemos tikslai ir įgyvendintini veiksmai ir mechanizmai.

2 straipsnis

Įtraukties priemonių sistemos tikslai

1. Bendras įtraukties priemonių sistemos tikslas – sudaryti mažiau galimybių turintiems asmenims palankesnes dalyvavimo programoje „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programoje sąlygas, užtikrinant, kad būtų taikomos priemonės, kuriomis šalinamos prieigos kliūtys, ir būti pagrindu tolesnėms įgyvendinimo gairėms, kaip išdėstyta Priede. Remiantis principu, pagal kurį Programos turi būti prieinamos visiems, nepriklausomai nuo jų patiriamų kliūčių, siekiama nė vieno nepalikti nuošalyje ir prisidėti prie įtraukesnės visuomenės kūrimo.

2. Įtraukties priemonių sistema turi keturis konkrečius tikslus:

a) laikyti įtrauktį ir įvairovę kompleksiniu prioritetu ir orientaciniu principu;

b) užtikrinti, kad rengiant Programas ir skirstant biudžetą jų veiksmams būtų numatytos įtraukties priemonės ir mechanizmai ir kad visais Programų valdymo etapais būtų atsižvelgiama į įtrauktį ir įvairovę;

c) puoselėti bendrą supratimą apie tuos, kurie gali būti laikomi mažiau galimybių turinčiais asmenimis, ir skatinti teigiamą požiūrį į įvairovę;

d) remti paramą gaunančias organizacijas, vykdant daugiau kokybiškų projektų, kuriais sprendžiami įtraukties ir įvairovės klausimai, ir padėti joms rengti ir įgyvendinti projektus labiau remiant įtraukumą ir įvairovę.

3. Šio sprendimo Priede pateikiamas nebaigtinis veiksmų, kurių Komisija jau ėmėsi arba imsis, kad padėtų įgyvendinti programos „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programos įtraukties priemones, sąrašas.

II SKYRIUS

ĮTRAUKTIES PRIEMONĖS

3 straipsnis

Mokymosi formatai

Programomis siūlomi lankstūs ir prieinami mokymosi formatai, kad būtų galima pasiekti dideles tikslines grupes ir taip padidinti mažiau galimybių turinčių asmenų įtraukimą į švietimo ir mokymo, jaunimo, sporto ir solidarumo veiklą.

4 straipsnis

Mažiau galimybių turinčių dalyvių rėmimas

Nustatomi prieinami ir tinkamai finansuojami mažiau galimybių turinčių dalyvių adekvataus parengimo ir rėmimo prieš dalyvaujant Programose, dalyvavimo metu ir po jo mechanizmai, įskaitant parengiamuosius vizitus, kalbinę paramą, sustiprintąją mentorystę ir ugdomąjį vadovavimą.

5 straipsnis

Organizacijų rėmimas

Įdiegiami mechanizmai, kuriais:

a) organizacijoms padedama paversti įtrauktį realybe, visų pirma tokiose srityse kaip organizacinė plėtra, prieiga ir sąveika su mažiau galimybių turinčiais dalyviais prieš prasidedant projektui, jam vykstant ir pasibaigus. Tai gali būti darbuotojų, organizacijoje sprendžiančių įtraukties ir įvairovės klausimus, rėmimo veikla, pavyzdžiui, mokymas ir teminės tinklaveiklos galimybės, kad jie galėtų bendradarbiaudami remti mažiau galimybių turinčius asmenis ir užtikrinti įtraukias atrankos procedūras;

b) organizacijoms padedama skleisti informaciją ir didinti potencialių mažiau galimybių turinčių dalyvių informuotumą apie įvairias Programų siūlomas galimybes ir rėmimo mechanizmus.

6 straipsnis

Finansinė parama

1. Programomis mažiau galimybių turintiems dalyviams suteikiama adekvati finansinė parama ir taip prisidedama prie kliūčių, trukdančių jiems dalyvauti Programų veikloje vienodomis sąlygomis su kitais, šalinimo. Be kita ko, atsižvelgiama į tinkamiausius tokios paramos teikimo mechanizmus.

2. Programose numatoma sustiprinta finansinė parama organizacijoms, dirbančioms su mažiau galimybių turinčiais dalyviais, taip įvertinant papildomas pastangas, kurias jos deda, kad įtrauktų šias tikslines grupes į savo projektų veiklą.

7 straipsnis

Atrankos procesas

Skiriant dotacijas pirmenybė gali būti teikiama kokybiškiems projektams, kuriuose aktyviai sprendžiami mažiau galimybių turinčių dalyvių įtraukties ir dalyvavimo klausimai.

8 straipsnis

Programų dokumentų patogumas naudoti

Programomis užtikrinama, kad paraiškų formos ir informaciniai dokumentai būtų patogūs naudoti, prieinami ir pateikiami įvairiomis kalbomis. Šie dokumentai yra aiškios struktūros ir parengti aiškia kalba, kad atitiktų mažiau galimybių turinčių asmenų poreikius.

9 straipsnis

Mokymo veikla

Pagal Programas gali būti teikiamas finansavimas, be kita ko, ekspertams, specialistams, organizacijų darbuotojams ir dalyviams skirto mokymo veiklai, kuria siekiama didinti mažiau galimybių turinčių asmenų įtrauktį. Šia mokymo veikla siekiama suteikti galimybių dalytis gerąja patirtimi, ugdyti gebėjimus ir skatinti novatoriškas idėjas, susijusias su įtraukties priemonėmis.

10 straipsnis

Rėmimo principas

Programomis teikiama kokybiška parama įtraukties priemonėms per „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso nacionalines agentūras ir Europos švietimo ir kultūros vykdomąją įstaigą (EACEA), taip pat per kitas struktūras, tokias kaip SALTO metodinių centrų (paramos, pažangaus mokymosi ir mokymo galimybių centrų) įtraukties ir įvairovės veikla.

11 straipsnis

Komunikacijos veikla

Informaciją ir informuotumo apie Programų siūlomas galimybes ir įtraukties rėmimo mechanizmus didinimą gali reikėti perteikti ir pritaikyti prie nacionalinio ar sektorinio konteksto kiekvienai mažiau galimybių turinčių dalyvių kategorijai. Siekiant šio tikslo, įgyvendinančiosios organizacijos raginamos teikti tinkamą ir prieinamą informacinę medžiagą, naudoti įvairius informacijos sklaidos ir informavimo kanalus, dalytis gerąja patirtimi, aktyviai užmegzti ryšį ir bendrauti su įtraukties ir įvairovės srityse veikiančiomis organizacijomis. Šias užduotis visų pirma turėtų vykdyti „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso nacionalinės agentūros. Nacionalinės agentūros paskiria įtraukties ir įvairovės pareigūnus, kurie padėtų vykdyti šias užduotis.

III SKYRIUS

STEBĖSENA IR ATASKAITŲ TEIKIMAS

12 straipsnis

Stebėsenos veikla

1. Komisija, „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso nacionalinės agentūros ir EACEA Programų įgyvendinimo ciklo metu renka aktualius duomenis iš įvairių šaltinių, naudodamosi, pavyzdžiui, Programų įgyvendinimo IT priemonėmis ar dalyvių apklausomis.

2. Stebėsenos užduotis atliks Komisija, padedama „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso nacionalinių agentūrų ir EACEA ir vykdydama *ad hoc* analizę, laikydamasi taikomų duomenų apsaugos taisyklių ir neskelbtinų asmens duomenų tvarkymo procedūrų.

13 straipsnis

Įtraukties veiksmų planai

1. „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso nacionalinės agentūros, remdamosi įtraukties priemonių sistema ir skirdamos itin daug dėmesio specifiniams prieigos prie Programų sunkumams nacionaliniame kontekste, parengia įtraukties veiksmų planus, kurie yra neatskiriama jų darbo programų dalis. Jos Komisijai reguliariai teikia įtraukties veiksmų plano įgyvendinimo pažangos ataskaitas.

2. Komisija nuolat stebi tų įtraukties veiksmų planų įgyvendinimą.

3. Prireikus Komisija nacionalinėms agentūroms teikia rekomendacijas ir pastabas dėl jų įtraukties veiksmų planų, kad pagerintų šių veiksmų planų turinio struktūrą, įgyvendinimą ir susijusius tolesnius veiksmus.

14 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Komisija reguliariai skelbia įtraukties priemonių įgyvendinimo pažangos ataskaitas, visų pirma atlikdama Programų laikotarpio vidurio vertinimą ir per metinių ataskaitų teikimo ciklą.

15 straipsnis

Papildomumas ir sinergija

1. Įgyvendindamos įtraukties priemones, nacionalinės agentūros gali užtikrinti papildomumą su kitomis taikomomis nacionalinėmis įtraukties priemonėmis, kad būtų kuo labiau padidintas šių pastangų poveikis mažiau galimybių turintiems dalyviams.

2. Reikia siekti sinergijos su kitomis Sąjungos ir nacionalinėmis lėšomis, kad mažiau galimybių turintiems asmenims būtų daromas didesnis poveikis ir suteikta didesnė parama.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis

Bendras rengimas

1. Priemonės, kuriomis siekiama padidinti Programų įtraukumą ir įvairovę, įgyvendinamos bendradarbiavimo dvasia, nuolat bendraujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma tarptautinėmis ir nacionalinėmis organizacijomis ir tinklais, veikiančiais įtraukties ir įvairovės srityje, ekspertais, specialistais ir pačiais dalyviais, „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso nacionalinėmis agentūromis, EACEA, SALTO metodiniais centrais, „Erasmus+“ komitetu ir kitų Sąjungos institucijų atstovais.

2. Šis dialogas gali būti vykdomas įvairiai – pradedant Europos masto renginiais ar *ad hoc* darbo grupėmis ir baigiant tikslinėmis konsultacijomis ir mokymu ar tinklaveika – fiziškai, virtualiai ar mišriuoju būdu.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2021 m. spalio 22 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Programos „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programos įtraukties priemonių įgyvendinimo gairės

Komisija, pasikonsultavusi su suinteresuotaisiais subjektais, gali toliau tikslinti šiame sprendime numatytų įtraukties priemonių įgyvendinimo gairių detales, kad jos būtų tobulinamos ir atnaujinamos visą programos „Erasmus“ ir Europos solidarumo korpuso programos 2021–2027 m. ciklą.

Toliau pateikiamos gairės gali būti plėtojamos ir palaipsniui gerinamos įprastu Programų įgyvendinimo ciklu:

1. **Programų informaciniai dokumentai**: Komisija gali padėti suinteresuotiesiems subjektams integruoti įtraukties ir įvairovės sąlygas į dokumentus, tokius kaip kvietimai teikti pasiūlymus ir Programų vadovai, gairės, skirtos projekto pasiūlymus vertinantiems ekspertams, taip pat paraiškų formos ir kiti techniniai dokumentai, kaip antai Įtraukties ir įvairovės strategija ([1]).

2. **„Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso nacionalinių agentūrų valdymo veikla:** vykstant reguliariam nacionalinių agentūrų vertinimo procesui jos turėtų teikti informaciją apie nacionalinių planų poveikį įtraukties ir įvairovės srityje ir kaip jais prisidedama prie Programų bendrų įtraukties ir įvairovės tikslų įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu.

3. **Komunikacijai skirta medžiaga ir strateginės gairės**: Komisija, be Programų informacinių dokumentų, gali parengti papildomų orientacinių dokumentų su naudingomis rekomendacijomis, sėkmės istorijomis ir gerosios praktikos pavyzdžiais, skirtų „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso nacionalinėms agentūroms ir Europos švietimo ir kultūros vykdomajai įstaigai (EACEA), paramą gaunančioms organizacijoms ir potencialiems mažiau galimybių turintiems dalyviams, kad būtų galima padėti kokybiškai įgyvendinti įtraukties ir įvairovės priemones ir padidinti informuotumą apie siūlomas skirtingas galimybes. Ši komunikacijai skirta medžiaga ir gairės rengiamos drauge su suinteresuotaisiais subjektais, veikiančiais šioje srityje.

Prireikus Komisija, padedama atitinkamų įgyvendinimo rėmimo struktūrų, užtikrina plačią antros pastraipos 3 punkte nurodytos medžiagos sklaidą. Tai turėtų būti daroma pasitelkus specialias interneto svetaines, socialinius tinklus ir kitokią komunikaciją, siekiant užtikrinti matomumą ir potencialių paramos gavėjų ir mažiau galimybių turinčių dalyvių informuotumą, taip pat skatinti tuos potencialius paramos gavėjus ir mažiau galimybių turinčius dalyvius aktyviai dalyvauti įtraukesnių ir įvairesnių „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programų bendro rengimo procese.

([1]) https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_en